

Mr. B.B. Schneiders
burgemeester

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de Raad

Datum 21 mei 2007
Kenmerk Bur 2007/52
Onderwerp Drinkwater incident

Geachte leden van de raad,

Zoals u weet gold in de periode van 15 tot en met 21 mei een advies om het kraanwater eerst twee minuten te koken alvorens het te drinken.

Gaarne wil ik u informeren over de bestuurlijke betrokkenheid bij de informatievoorziening en over de terzake gemaakte keuzes.

- De situatie.

Op 15 mei meldt het PWN rond half vijf aan de burgemeester van Haarlem dat bij een monstername bij het pompstation in Hoofddorp een E-coli bacterie is aangetroffen.

Daardoor zou de kwaliteit van het drinkwater in een groot aantal gemeenten in Kennemerland en in enkele gemeenten in de Amsterdamse regio (Haarlemmermeer, Uithoorn Aalsmeer en Amstelveen) niet meer gegarandeerd kunnen worden.

Het PWN vraagt om hulp bij het informeren van het publiek.

Zelf is het PWN reeds begonnen met het informeren van instellingen waar kwetsbare groepen verblijven zoals ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verzorgingshuizen.

De burgemeester van Haarlem neemt direct contact op met de directeur van de HulpverleningsDienst Kennemerland (HDK) met het verzoek de publieksvoorlichting ter hand te nemen.

De directeur van de HDK neemt onmiddellijk contact op met de plv. directeur van de GGD teneinde zijn advies in te winnen over de ernst van de situatie en de daaruit voortvloeiende manier om het publiek te informeren.

De plv. directeur van de GGD komt tot de conclusie dat er geen acute risico's zijn voor de volksgezondheid en dat de kans op een wijdverbreide uitbraak zeer klein is. Het kookadvies van het PWN wordt door de GGD in deze situatie als voldoende gezien evenals de maatregel om objecten waar kwetsbare groepen verblijven telefonisch in te lichten.

- De wijze van informeren van het publiek.

Gezien het bovenstaande oordeel en advies van de GGD (geen acute risico's, geringe kans op wijdverbreide uitbraak) is besloten om het publiek via de massamedia te informeren.

Dit is gebeurd door het uitgeven van persberichten en door het verstrekken van eenduidige informatie op de websites van de gemeenten en op de website van het PWN.

Verder is door PWN een callcenter ingericht en werd het expertisecentrum risicocommunicatie van het ministerie van BZK ingeschakeld waardoor ook de landelijke site Crisis.nl van de relevante informatie werd voorzien.

Naar het zich laat aanzien heeft deze aanpak het beoogde effect gesorteerd. Nagenoeg alle nieuwsberichten, zowel op radio als televisie, maakten melding van het kookadvies. Vervolgens zijn mensen elkaar gaan bellen om te vertellen dat er iets met het drinkwater aan de hand was. Rond acht uur 's avonds was het flessenwater in de meeste supermarkten in het gebied uitverkocht.

De vraag is gesteld waarom geen gebruik is gemaakt van het sirene netwerk.

Het antwoord daarop luidt dat sirenes alleen worden ingezet bij acute dreigingen waarbij mensen wordt gevraagd om onmiddellijk naar binnen te gaan en deuren en ramen te sluiten. Van een dergelijke situatie was geen sprake.

Ook is geopperd dat geluidswagens zouden moeten worden ingezet. Daarover moet worden opgemerkt dat het gebied waarvoor het kookadvies geldt dermate groot is, dat het veel te lang zou duren om op die manier het publiek te informeren.

Geluidswagens zijn een effectief middel om snel in een klein gebied publiek te waarschuwen.

Een ander punt van overweging is dat paniek moet worden voorkomen. Het gebruikmaken van sirenes en geluidswagens komt uiterst zelden voor en zoals gesteld alleen in situaties met dreiging van acuut gevaar. Het inzetten van die middelen leidt gemakkelijk tot paniek waardoor mensen massaal naar ziekenhuizen of huisartsen gaan of massaal naar instanties gaan bellen.

- De wijze van informeren van objecten waar kwetsbare groepen verblijven.

Nog voordat het PWN had besloten om hulp in te roepen bij het informeren van het publiek, was men reeds begonnen met het bellen van instellingen waar kwetsbare groepen verblijven. Het gaat daarbij om ziekenhuizen, bejaardentehuizen en verzorgingstehuizen. Om kwart over acht meldt het PWN in een bijeenkomst van het Operationeel Team dat 95% van de instellingen is ingelicht.

De directeur van de GGD laat om zes uur de huisartsenposten in de regio Kennemerland informeren. Om negen uur 's avonds is er een bijeenkomst van de betrokken burgemeesters alwaar wordt besloten dat ook de scholen en kinderdagverblijven de volgende ochtend voor aanvangstijd moeten worden ingelicht. Dit wordt door de gemeenten ter hand genomen.

- Twee regio's.

Een complicerende factor was dat het drinkwaterprobleem zich afspeelde in twee regio's. De gemeenten Haarlemmermeer, Amstelveen, Uithoorn en Aalsmeer vallen onder de Amsterdamse veiligheidsregio. Met de Operationeel Leider van die regio is de afspraak gemaakt dat zijn Operationeel Team de betrokken burgemeesters zou inlichten en de publieksvoorlichting zou verzorgen. Evenals het informeren van de kwetsbare objecten. Daarbij werd het Amsterdamse Operationeel Team gevoed door de informatie uit Kennemerland. Het is goed om in de evaluatie na te gaan of deze afstemming in de praktijk goed is verlopen.

- Overige relevante zaken.

Om direct in te kunnen grijpen bij een massale besmetting of bij een zich verergerende situatie waardoor de drinkwatervoorziening zou moeten worden gestaakt, is gedurende de gehele periode waarin het kookadvies van kracht was een Operationeel Team actief geweest dat dagelijks bijeen kwam bij de HDK aan de Zijlweg.

De Operationeel Leider heeft de burgemeester van Haarlem als coördinerend burgemeester dagelijks op de hoogte gehouden.

In de bestuurlijke coördinatie is voorzien door een tweetal bijeenkomsten van de betrokken burgemeesters (of hun plaatsvervangers) waar afspraken werden gemaakt over het te voeren beleid.

- Evaluatie

Uiteraard zal dit incident worden geëvalueerd teneinde vast te stellen wat de leermomenten zijn. Gaarne zal ik u de resultaten mededelen.

Hoogachtend,

Mr B.B.Schneiders